

2 Bold, Bombastic Models of Courage and Strength: Comparing Biblical and Rabbinic Visions of Justice

"If an expert says it can't be done, get another expert."

"In Israel, in order to be a realist, you must believe in miracles"

- David Ben Gurion, Israeli Prime Minister –

A. Shabbat, Adam and Creation—The building blocks

Source #1

Talmud Sanhedrin 38a [trans. J. Benstein]	<u>סנהדרין לח ע"א</u>
The Rabbis taught: Adam (the human) was created on the eve	תייר אדם נברא בערב שבת ומפני
of the Sabbath (i.e., last). And why (what can we learn from	מה
the order of Creation in chapter 1)?	שלא יהו המינים אומרים שותף
 So that heretics would not be able to claim that God had a partner in the act of creation; 	היה לו להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית
 b. Another answer: so that the human could enter into a mitzvah immediately;¹ 	דבר אחר שאם תזוח דעתו עליו
c. Another answer: so that if he becomes too haughty, he can be told: the gnat [MHK: mosquito] preceded	אומר לו יתוש קדמך במעשה בראשית
you in the order of Creation; d. Another answer: so that he could enter into a banquet	דבר אחר כדי שיכנס למצוה מיד
immediately. This is similar to a flesh-and-blood king who built a palace, furnished it, laid a banquet, and then invited in the honored guests.	דבר אחר כדי שיכנס לסעודה מיד משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושיכללן והתקין סעודה ואחר כך הכניס אורחין

Create a thesis statement: Based on Adam's position in creation, what is human mission on earth? Source #2

Deuteronomy 5:12-15	<u>דברים ה: 11-17</u>
Observe the Sabbath day and keep it holy, as the Lord your	יא שָׁמוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ,
God has commanded you. Six days you shall labor and do all your work, but the seventh day is a Sabbath of the Lord your	פַּאֲשֶׁר צִּוְּךְּ, יְהוָה אֱלֹהֶידְּ . יב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד, וְעָשִׂיתָ כָּל-
God; you shall not do any work—you, your son or your daughter, your male or female slave, your ox or your ass, or any of your cattle, or the stranger in your settlements, so that your male and female slave may rest as you do. Remember	מְלַאכְתֶּךָ .יג ְיוֹם, הַשְּׁבִיעִישַּׁבָּת, לַיחוָה אֱלֹהֶיךּ: לֹא תַּצְשֶׁה כָּל- מְלָאכָה אַתָּה וּבְנְךְּ-וּבִתֶּךְ וְעַבְיְּךְּ- וַאֲמָתֶךְ וְשׁוֹרְךָּ וַחֲמֹרְךְּ וְכָל-בְּהֶמְתֶּךְ, וְגַרְךָּ אֲשֶׁר בִּשְּׁעָרִידְּלְמַעֵּו יָנוּחַ
that you were a slave in the land of Egypt and the Lord your God freed you from there with a mighty hand and an outstretched arm; therefore the Lord your God has commanded you to observe the Sabbath day.	עַבְדְּדְּ וַאֲמֶתְדּ, כְּמוֹךּ .יֹדְ וְזֶכַרְתָּ, כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וַיִּצְאֲדְּ יְהוָה אֱלֹהֶידְּ מִשְּׁם, בְּיָד חֲזֶקֶה וּבִּזְרֹעַ נְטוּיָה; עַל-בֵּן, צִוְּדְ יְהוָה אֱלֹהֶידְ, לַעשוֹת, אֱת-יוֹם הַשֵּׁבַּת .

The Biblical Vision of the State

Source #3

What mitzvah is being referred to here? What is the significance of choosing this one?¹

Exodus 23:9-12 23:9-12

You shall not oppress a stranger, for you know the feelings of the stranger, having yourselves been strangers in the land of Egypt. Six years you shall sow your land and gather in its yield; but in the seventh you shall let it rest and lie fallow. Let the needy among your people eat of it, and what they leave the wild beasts eat. You shall do the same with your vineyards and your olive groves. Six days you shall do your work, but on the seventh day you shall cease from labor, in order that your ox and your ass may rest, and that your bondman and the stranger shall be refreshed.

ט וְגַר, לֹא תַּלְחָץ; וְאַמֶּם, יְדַעְּכֶּם אֶתּ-טָבְרִים .יֹ וְשֵׁשׁ שָׁנִים, תִּזְרַע אֶת-אַרְצָּדְ; מַצְרָיִם .יֹ וְשֵׁשׁ שָׁנִים, תִּזְרַע אֶת-אַרְצֶּדְ; וְאָסַפְתָּ, אֶת-תְּבוּאָתָהּ .יֹאַ וְחַשְּׁבִיעִת וְיִתְרָם, תֹּאכַל חַיֵּת הַשְּׁדָה; כֵּן-תִּעֲשֶׁה וְיִתְרָם, תֹּאכַל חַיָּת הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבַּתים תַּצְשֶׂה וְיִתְרָם, שֹׁוֹרְדָּ וְבַיוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבַּת--לְמַעַן יָנִיחָ, שׁוֹרְדָּ וַחֲמֹרֶדְּ, וְיִנָּפֵשׁ בָּן-אֲמִתְדְּ, וְהַבֵּר.

Source #4

Leviticus 25:1-24 ויקרא כה, א-כד

¹The Lord spoke to Moses on Mount Sinai: Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I assign to you, the land shall observe a sabbath of the Lord. Six years you may sow your field and six years you may prune your vineyard and gather in the yield. But in the seventh year the land shall have a sabbath of complete rest, a sabbath of the Lord: you shall not sow your field or prune your vineyard. ⁵You shall not reap the aftergrowth of your harvest or gather the grapes of your untrimmed vines; it shall be a year of complete rest for the land. But you may eat whatever the land during its sabbath will produce – you, your male and female slaves, the hired and bound laborers who live with you, and your cattle and the beasts in your land may eat all its yield.

You shall count off seven weeks of years – seven times seven years – so that the period of seven weeks of years gives you a total of forty-nine years. Then you shall sound the horn loud; in the seventh month, on the tenth day of the month – the Day of Atonement – you shall have the horn sounded throughout your land ¹⁰and you shall hallow the fiftieth year. You shall proclaim release throughout the land for all its inhabitants. It shall be a jubilee for you: each of you shall return to his holding and each of you shall return to his family. That fiftieth year shall be a jubilee for you: you shall not sow, neither shall you reap the aftergrowth or harvest the untrimmed vines, for it is a jubilee. It shall be holy to you: you may only eat the growth direct from the field.

In this year of jubilee, each of you shall return to his holding. When you sell property to your neighbor, or buy any from your neighbor, you shall not wrong one another. ¹⁵In buying from your neighbor, you shall deduct only for the number of years since the jubilee; and in selling to you, he shall charge you only for the remaining crop years: the more such years the higher the price you pay; the fewer such years the lower the

יָהוָה אֶל-מֹשֶׁה, סיני בהר א וַיִדַבֶּר לֵאמר. בּ דַבֵּר אֵל-בְּנֵי יִשְׁרָאֵל, ואָמַרתָּ אַלֶהֶם, כִּי תַבֹּאוּ אֵל-הַאַרֵץ, אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לַכֶּם--וְשַׁבְתָה הָאַרֵץ, שַׁבַּת לַיהוַה. ג שִׁשׁ ; שַׁנִים תִּזָרַע שַּׁדֶךָּ, וְשֵׁשׁ שַׁנִים תִּזָמֹר כַּרְמֶךְ ָוְאַסַפְתָּ, אֱת-תִּבוּאַתָה. דּ וּבַשְּׁנַה הַשְּׁבִיעִת, ָלָאָרֶץ--שַׁבָּת, שבתון יָהָיָה שבת ַלִיהוָה: שִּׁדְדָּ לֹא תִּזְרָע, וְכַרְמְדְּ לֹא תִוְמֹר. הֹ אֵת סְפִיחַ קְצִירְדָּ לֹא תִקְצוֹר, ָוְאֵת-עִנְבֵי נְזִירֶךְ לֹא תְבָצר: שְׁנַת שַּבַּתוֹן, יָהְיֶה לַאַרֵץ. וּ וְהַיִּתָה שַּׁבַּת הַאַרֵץ לַכֶּם, ַלְאָכָלָהֹ--לָדָּ, וּלְעַבְּדִּדְּ וְלַאֲמָתֶדְּ; וְלִשְׁכִירְדְּ, וּלְתוֹשַׁבָךָּ, הַגַּרִים, עִמַּךָ. זּ וְלִבְהֵמִתְּדְ--ּוְלַחַיָּה, אֲשֶׁר בְּאַרְצֶדְּ : תִּהְיֶה כָל-תְּבוּאָתָהּ, לאכל. {ס}

רַ וְסָפַרְתָּ לִדְּ, שֵׁבַע שַׁבִּעֹת שָׁנִים--שֵׁבַע שָׁנִים, שֶׁבַע פְּעָמִים; וְהָיוּ לְדְּ, יְמֵי שֶׁבַע שַׁבָּתֹת הַשָּׁנִים, תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים, שָׁנָה. ט ּוְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי, בַּעָשוֹר, לַחֹדֵשׁ; בִּיוֹם, הַכְּפַּרִים, תַּעַבִירוּ שוֹפָר, בָּכֶל-אַרְצְכֵם. י וְקְדַשְׁתֵּם, אֵת שְׁנַת ַהַחַמִּשִּׁים שָׁנָה, וֹקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ, לְכָל-יִשְׂבֶיהָ; יוֹבֵל הִוֹא, תִּהְיֶה לָכֶם, וְשַׁבְּתֶּם אִישׁ אֶל-אַחַזַּתוֹ, וְאִישׁ אֶל-מִשְׁפַּחְתּוֹ -תַּשָׁבוּ. י**א** יוֹבֶל הָוא, שָׁנַת הַחֲמִשִּׁים שַׁנַה -תָּהְיֶה לָכֶם; לא תִּזְרַעוּ--וְלֹא תִקְצִרוּ אֵת סְפִיחֵיהַ, וָלֹא תָבָצְרוּ אֱת-נָזְרֵיהַ. יבּ כִּי יובל הוא, קדש תהיה לכם; מו-השַּדה--תּאכְלוּ, אֶת-תְּבוּאָתָה. יֹגֹ בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל, ַהַזֹּאת, תַּשָּׁבוּ, אִישׁ אֵל-אַחָזָתוֹ. יד וְכִי-תִמְכָּרוּ מִמְכָּרִ לַעֲמִיתֶדָּ, אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶדְּ--אַל-תּוֹנוּ, אִישׁ אַת-אָחִיו. טו בָּמִסְפַּר שַׁנִים אַחַר הַיּוֹבֶל, תִּקְנֵה מֵאֵת עַמִיתֵדְּ; בְּמִסְפַּר שְׁנֵי-תִבוּאֹת, יִמְכָּר-לַדְ. טזּ לְפִי רב הַשַּׁנִים, תַּרְבֶּה מִקְנַתו, וּלְפִי מְעט הַשָּׁנִים, תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ: כִּי מִסְפַּר תבואת, הוא מכר לד. יז ולא תונו איש ָאֶת-עֲמִיתוֹ, וְיָרֵאתַ מֶאֱלֹהֵידְּ : כִּי אֲנִי יִהוָה, אַלהֵיכֶם. יח וַעֲשִיתֵם, אַת-חַקּתַי, וְאֵת-מִשְפַּטֵי תִּשְׁמִרוּ, וַעֲשִּׁיתֵם אֹתַם--וִישַּׁבְתֵּם ָעַלֹ-הָאָרֵץ, ֹלֶבַּטַח. **ֹיט** וְנָתִנָה הָאָרֵץ פִּרְיָה, וַאֲכַלְתֵּם לַשבַע; וִישַבְתָּם לַבֵּטַח, עַלֵיהַ. כ יכִי תֹאמִרוּ, מַה-נּאכַל בַּשַּׁנַה הַשָּׁבִיעִת: הֵן

Pardes I OTT9 Institute of Jewish Studies

Comparing Biblical and Rabbinic Visions Rabbi Meesh Hammer-Kossoy, Ph.D.

meesh@pardes.org.il

price; for what he is selling you is a number of harvests. Do not wrong one another but fear God; for I the Lord am your God.

You shall observe My laws and faithfully keep My rules, that you may live upon the land in security; the land shall yield its fruit and you shall eat your fill, and you shall live upon it in security. ²⁰And should you ask, "What are we to eat in the seventh year, if we may neither sow nor gather in our crops?" I will ordain My blessings for you in the sixth year, so that it shall yield a crop sufficient for three years. When you sow in the eighth year, you will still be eating old grain of that crop; you will be eating the old until the ninth year, until its crops come in.

But the land must not be sold beyond reclaim, for the land is Mine; you are but strangers resident with Me. Throughout the land that you hold, you must provide for the redemption of the land.

לא נִזְרָע, וְלֹא נָאֱסֹף אֶת-תְּבוּאָתֵנוּ. כֹּא נְזְרָע, וְלֹא נָאֱסֹף אֶת-תְּבוּאָתֵנוּ. כֹּא וְצְשִׁרְתִּי אֶת-הַרְּבִּוּאָ, רַשְּׁינִתּ, נַשְּׁלָתִּי אֶת-הַתְּבוּאָה, לִשְׁלֹשׁ, הַשְּׁינִים. כֹּב וּזְרַעְתֶּם, אֵת הַשְּׁנִה הַשְּׁמִינִת, וַאֲכַלְתָּם, מִן-הַתְּבוּאָה יָשְׁן; עַד הַשְּׁנָה הַתְּשִׁיעִת, עַד-בּוֹא תְבּוּאָתָה--תּאכְלוּ, יָשֶׁן. כֹּג וְהָאֶרֶץ, לֹא תִמְּכֵר לִצְמִתָּת--כִּי-לִי, הָאָרֶץ: כִּי-לֹא תִמְכֵר לִצְמִתָּת--כִּי-לִי, הַאָרֶץ: כִּי-לֵא תַּמְכֵר לִצְמִתָּת--כִּי-לִי, הַאָּרֶץ: כִּי-אַתִּים אַתְּבּים אַתֶּם, עִמְּדִי. כֹּד וּבְכֹל, אֶרֶץ אַחַזְּתֶכֶם, נְּאָלֶה, תִּתִנוּ לָאָרֶץ. [ס]

Source #5

Deuteronomy 15:1-2, 9

Every seventh year you shall practice remission of debts. This shall be the nature of the remission: every creditor shall remit the due that he claims from his fellow he shall not dun his fellow or kinsman, for the remission is proclaimed by the Lord...

Beware lest you harbor the base thought, "the seventh year, the year of remission, is approaching," so that you are mean to your needy kinsman and give him nothing. He will cry out to the Lord against you, and you will incur guilt. Give to him readily and have no regrets when you do so, for in return the Lord will Bless you in all your efforts and in all your undertakings.

א) מִקֵּץ שָׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִשָּה: (ב) וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִשָּה שָׁמוֹט כָּל בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרַעֵהוּ לֹא יִגִּשׁ אֶת רַעֵהוּ וְאֶת אָחִיו כִּי קָרָא שְׁמִשָּׁה לֵיקוֹרָק:

אָל גֹּלוֹלָם וֹנִינָּט בֹּךָּ נִחָּאָר. לֵאמִר לֵּלְבָּח הָאָבְיוֹן וְלִא תִּתֵּן לוּ וְלֵּלֶרא עְלֶינָּ אִילָּדְּ בָּאָתִר קָּלְבָּח הַשְּׁבִּע שְׁנֵת הַשְּׁמִּשְׁח וְרָעָה הישׁמְל לְּדָּבְּן נִהְיָּה דָּבָר עִם לְבָּבְּךְּ בְּלִיֵּעִל.

ָלי) נֶתוֹן הַּנַתְן לוֹ וְלֹא יֵרַע לְבָּבְּ בְּתִּתְּדְּ לוֹ כִּי בִּגְלֵל חַדָּבָר חַזֶּח יְבָּרָבְ יְסְנָס אֱלֹהֶיף בְּּכָל מַעֵשֵׂך וִבְּלֹל מִשְׁלַח יְבָּרָךְ

Make a list: what characterizes the biblical vision of justice? What are the advantages and disadvantages of this vision?

B. Comparing the Rabbinic Vision

Source #6

Mishnah Tractate Gittin (The Laws of Divorce) Chapters 4-5		
4:3 Hillel decreed the <i>prozbol</i> because of <i>tikkun</i>	הלל התקין פרוזבול מפני תיקון העולם:	
olam.		
4:5 If a man was half bondman and half freedman, he should labor one day for his master and one day for himself. So the School of Hillel.	[ה] מי שחציו עבד וחציו בן חורין עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד דברי בית הלל אמרו לו בית שמאי תקנתם את רבו ואת עצמו לא	
	אמרד לו ביונ שמאי ונקנונם אונד בו זאונ עצמו לא תקנתם לישא שפחה אי אפשר שכבר חציו בן חורין	

Comparing Biblical and Rabbinic Visions Rabbi Meesh Hammer-Kossoy, Ph.D.

meesh@pardes.org.il

	,
The School of Shammai said to them: You have fixed the matter for his master, but for him you have not fixed it.	בת חורין אי אפשר שכבר חציו עבד יבטל והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה שנאמר (ישעיה מייה) לא תהו בראה לשבת יצרה
He cannot marry a bondwoman because he is half freedman. He cannot marry a freedwoman since he is half bondman. Should he never marry?	אלא מפני תקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב שטר על חצי דמיו וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי:
And was not the world only created for fruition and increase, as it is written <i>He created it not a waste; he formed it to be inhabited</i> (Isaiah 45:18)?? Rather, for the sake of <i>tikkun olam</i> , they should	
compel his master to set him free; and the bondman to write him a promissory note for half of his value. The School of Hillel changed their opinion and taught	
according to the opinion of the School of Shammai. 4:6 Captives should not be ransomed for more than their value because of <i>tikkun olam</i> .	אין פודין את השבויים יותר על כדי דמיהן מפני תקון העולם
4:9 Someone who sells himself and his children to non-Jews—we do not redeem him, but we do redeem the son after the father's death	[ט] המוכר את עצמו ואת בניו לגוי אין פודין אותו אבל פודין את הבנים לאחר מיתת אביהן
5:3 Someone who returns a lost object cannot be forced to take a vow, because of <i>tikkun olam</i> .	והמוצא מציאה לא ישבע מפני תקון העולם:
5:9 These are the matters that were decreed because of the ways of peace:	[ח] ואלו דברים אמרו מפני דרכי שלום כהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום

How do the Rabbis understand justice? *Is their vision different than that of the Torah? Is their methodology for achieving it?*

THE PARDES INSTITUTE OF JEWISH STUDIES is an open, inclusive, diverse and intellectually challenging Jewish learning community based in Jerusalem with programs worldwide. Pardes cultivates a life-long love of Jewish learning, the Jewish people and Israel. Pardes inspires engagement in Jewish life — as communal and spiritual leaders, educators and active participants. For more information see www.pardes.org.il.

